

ustanovuje, že pro pohledávky výživného, které přísluší podle zákona věřiteli, může být vedena exekuce až do polovice zaopatřovacího platu (odbytného). Zákon má na mysli věřitele, kteří dle zákona mají nárok na výživné vůči povinnému. Správnosti tohoto názoru nasvědčuje další ustanovení uvedeného §u, že dlužník musí volně zůstat ročně 2000 Kč, pokud nejde o nárok na výživu manželského nebo nemanželského dítěte. Nejde tedy v tomto případě o výživné ve smyslu tohoto §u, neboť vymáhající věřitelka žádá na povinném částečnou náhradu 340 Kč za to, že tento v slezském ústavě pro léčení nervových chorob byl zaopatřen od 27. září do 10. listopadu 1924, tedy nikoli ze zákona.

Čís. 5598.

Zařízení biografu jako takové nepřipouští vzetí do úschovy dle §u 451 obč. zák., nýbrž lze zástavní právo zřídit pouze dle §u 452 obč. zák. Nestací však k tomu protokol o zřízení zástavního práva.

(Rozh. ze dne 30. prosince 1925, Rv I 1429/25.)

Procesní soud první stolice zamítl žalobu, již se domáhali žalobci, by bylo uznáno právem, že smluvní zástavní právo, zřízené listinou ze dne 1. června 1920 žalobcům ku zařízení biografu jest po právu a že má přednost před soudním zástavním právem žalovaných. **O d v o l a c í s o u d** uznal podle žaloby. **D ů v o d y:** Nesprávné právní posouzení shledává žalující strana v tom, že první soud nesprávně má za to, že nejde o souhrn věcí, nýbrž jen o jednotlivé předměty a že proto není podmínek pro zastavení symbolickým odevzdáním a že, poněvadž hmotné odevzdání se nestalo, nevzniklo zástavní právo. Sluší přisvědčiti názoru strany žalující, že zařízení biografu pokládati nutno za věc hromadnou; dle §u 302 obč. zák. rozuměti jest věcí hromadnou souhrn několika zvláštních věcí (předmětů), jež za jednu věc bývají považovány a jedním společným jménem označovány. Pod zařízením biografu bývají označovány všechny věci, jichž jest potřebí, a jež jsou určeny k provozování biografu; označení to jest obvyklé a rozumí se pod ním určitý souhrn sloužící určitému účelu. Jsou zde splněny tytéž náležitosti, jako na př. u knihovny, zařízení domu, skladu zboží, jež právní věda za věci hromadné považuje; není tedy důvodů zařízení biografu upírati povahu věci hromadné. Z toho následuje, že k nabytí práva zástavního dostačí symbolická tradice dle §u 452 obč. zák. a že není správným názor prvního soudu, že žalobci mohli práva zástavního nabýti jen hmotnou tradicí dle §u 451 obč. zák. Dle §u 452 obč. zák. potřebí k zastavení, by bylo použito takových znamení, z nichž každý zastavení snadno může poznati. Toto ustanovení vyhledává tedy jednak znamení, jednak snadnou poznatelnost zastavení. V §u 452 obč. zák. odkazuje se na § 427 obč. zák., který mezi znameními uvádí výslovně i listiny; proto nutno přisvědčiti názoru žalobců, že listina může býti takovým znamením, kterým symbolická tradice (odevzdání) může býti provedena, a které hmotné, skutečné odevzdání nahrazuje. Listina, již se žalobci dovolávají, totiž protokol ze dne 1. června 1920 však má další náležitosti §u 452 obč. zák., neboť z nich jest patrno

nejen úmluva, dle níž bylo zařízení do zástavy dáno, nýbrž i ta skutečnost, že žalobci zařízení to na místě samém shlédli a na jednotlivé jeho části i ruku vložili.

N e j v y š š í s o u d obnovil rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y:

Soud dovolací sdílí sice názor soudu odvolacího, že zařízení biografu jako takové nepřipouští vzetí do úschovy, tedy odevzdání do zástavy ve smyslu §u 451 obč. zák. a že proto zástavní práva žalobci tvrzeného lze k nim nabýti podle ustanovení §u 452 obč. zák., ale není správným další jeho názor, že v tomto případě protokol ze dne 1. června 1920 o zřízení práva zástavního sepsaný k tomu stačí, neboť tento protokol není způsobným, aby jím provedena byla symbolická tradice zařízení biografu ve smyslu §u 452 obč. zák. a aby tak zástavní právo žalobců na zařízení biografu způsobem pro každého poznatelným stalo se zřejmým, třebaž v protokole tom se uvádí, že žalobcové zařízení biografu do zástavy jim dané na místě samém shlédli a na jednotlivé jeho části ruku vložili, když jest zjištěno, že zařízení to nebylo při symbolickém odevzdání do zástavy žalobců opatřeno znameními pro každého snadno poznatelnými, z nichž by tato skutečnost byla patrna. Předpis §u 452 obč. zák., jakožto výjimku z pravidla sluší vykládati přesně a musí proto k odevzdání do zástavy ve smyslu tohoto zákonného předpisu bezpodmínečně býti použito takových znamení, ze kterých každý o zastavení dotyčného zařízení lehce může zvědět. Těchto vlastností protokol ze dne 1. června 1920 nemá a proto jím symbolické odevzdání zařízení biografu do zástavy státi se nemohlo. Na tom ničeho nemění, že žalovaným při provádění exekučních zájmů zařízení ohlašováno bylo zástupci společenstva válečných poškozenců zástavní právo žalobců na tomto zařízení smluvně nabyté, neboť oznamováním tím nahrazeno nebylo při symbolickém odevzdání do zástavy potřebné použití takových znamení, jaké předpis §u 452 obč. zák. žádá. Jest proto dovolání žalovaných ve smyslu §u 503 čís. 4 c. ř. s. v tomto směru odůvodněno. Jelikož také při věcech hromadných symbolické odevzdání do zástavy ve smyslu §u 452 obč. zák. státi se musí a k odevzdání takovému v souzeném případě protokol ze dne 1. června 1920 nestačí, jest pro právní posouzení věci nerozhodným, zdali zařízení biografu jest věcí hromadnou ve smyslu §u 302 obč. zák.

Čís. 5599.

Pozůstalostnímu soudu, vyjmouc případ, že substituční případ již nastal, nelze rozhodovati o tom, zda substituční oprávnění zaniklo, a přidělovati úlohu žalobce nebo žalovaného osobám, z těchto substitučních nařízení oprávněným nebo zavázaným.

(Rozh. ze dne 30. prosince 1925, R II 360/25.)

Zůstavitel zanechal své manželce nemovitosti s knihovně zajištěným závazkem, že za života o nich může jen k všeobecně užitečným účelům